

Direktoratet for
romvirksomhet

Satellittkommunikasjon i endring – Hva skjer og hva innebærer det for oss i Norge?

Hvorfor skjer det så mye akkurat nå?

Teknologiske drivere

- Billigere oppskyting (spesielt SpaceX, rideshare)
- Masseproduksjon av satellitter (små → større)
- Softwaredefinerte payloads
- Nye antenner (elektronisk styrte)
- NTN i 3GPP Release 17 / 18 / 19 ('22, '24 og '26)

Geopolitiske drivere

- Ukraina-krigen → Økt fokus på robusthet og suverenitet
- EU og USA satser tungt på strategisk autonomi

Markedsdrivere

- Global dekning som forventning (men truly global?)
- Redundanskrav i kritisk infrastruktur
- Siv/mil. kapasitet og maritim/luftfart/loT-vekst

Ulike system og fokus?

GEO/MEO-systemer

Viasat / Inmarsat, SES Eutelsat og regionale (som Thor)

SES (O3b mPOWER) MEO

Fokus: stabilitet, kapasitet, dekning, B2B/enterprise, luftfart, maritim.

LEO-konstellasjoner

Starlink, OneWeb, LEO/Kuiper, Lightspeed og andre konstellasjoner under planlegging/etablering

Fokus: lav latens, global dekning, rask utrulling og system med full integrasjon mot mobilnett/håndsett.

Myndighets- og sikkerhetsorienterte systemer

EU GOVSATCOM og Secure Connectivity / IRIS²

NATO-samarbeid, regionale og nasjonale initiativ (ASBM HEO med mer)

Fokus: suverenitet, robusthet, krisehåndtering.

Ulike system og fokus?

GEO/MEO-systemer

Viasat / Inmarsat, SES Eutelsat og regionale (som Thor)

SES (O3b mPOWER) MEO

Fokus: stabilitet, kapasitet, dekning, B2B/enterprise, luftfart, maritim.

LEO-konstellasjoner

Starlink, OneWeb, LEO/Kuiper, Lightspeed og andre konstellasjoner under planlegging/etablering

Fokus: lav latens, global dekning, rask utrulling og system med full integrasjon mot mobilnett/håndsett.

Myndighets- og sikkerhetsorienterte systemer

EU GOVSATCOM og Secure Connectivity / IRIS²

NATO-samarbeid, regionale og nasjonale initiativ (ASBM HEO med mer)

Fokus: suverenitet, robusthet, krisehåndtering.

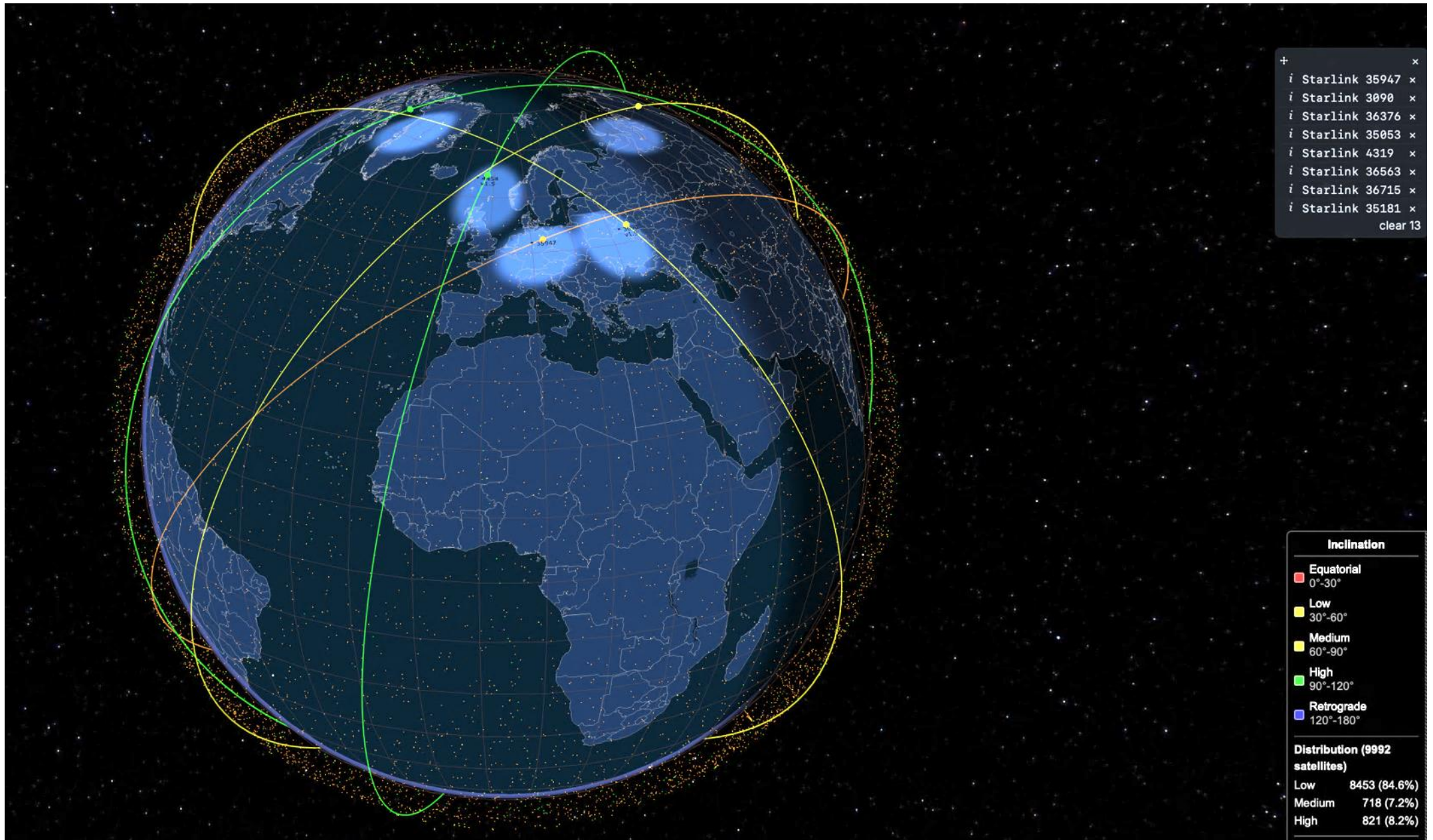

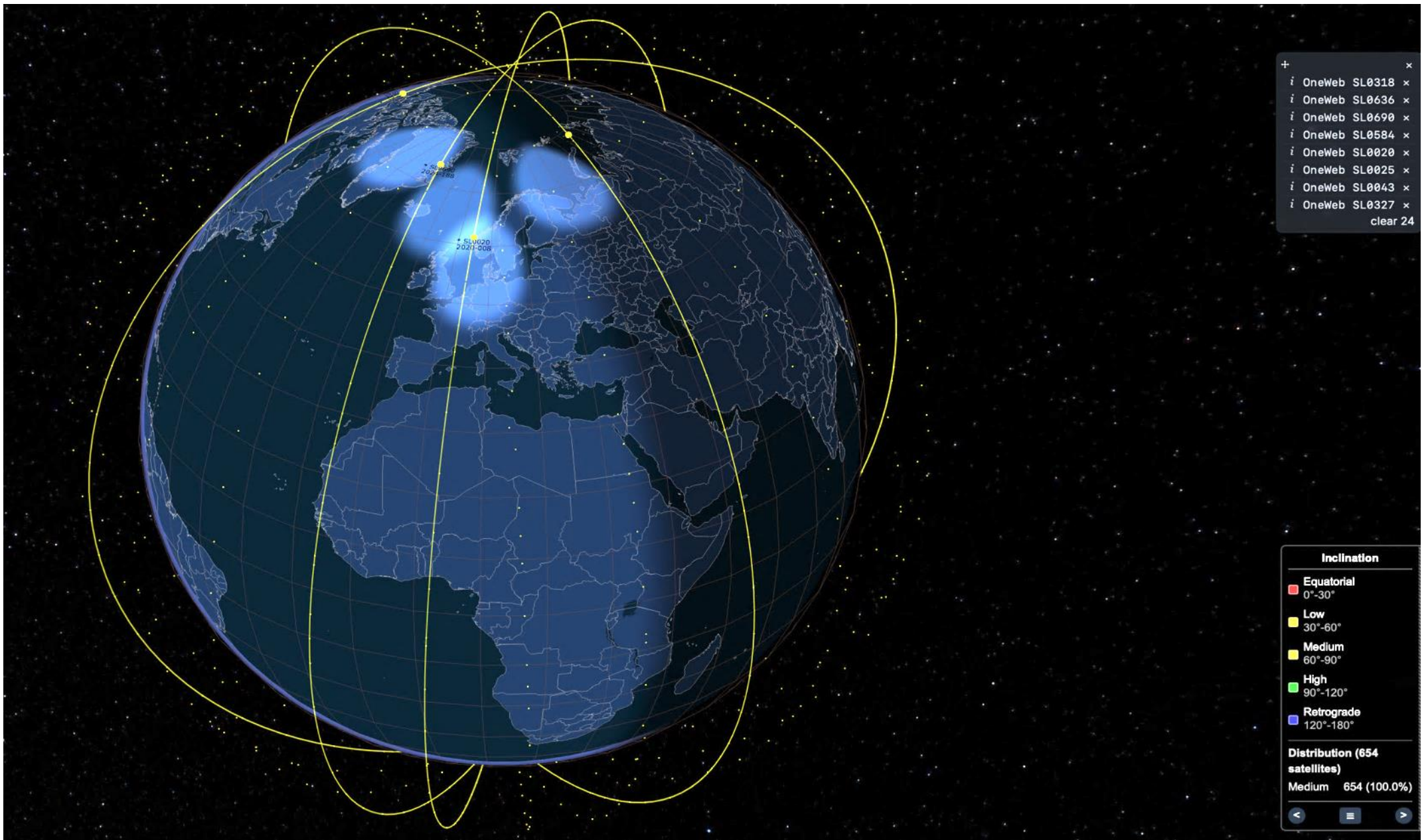
Ulike LEO-system i dag og «i morgen»?

LEO system	Nasjonalitet	Antall sat. planlagt	Type / fokus for system	Frekvensbånd	Terminalutstyr	Status ca. 2025/26	Forventet status i /utvikling mot 2030
Amazon LEO (Kuiper)	USA	3200?	Bredbånd	Ka	Proprietære (Amazon)	Testfase	Operativ 2027–2028
AST SpaceMobile	USA	243?	D2D	L og S	Mobiltlf med LTE/5G	Pilot / demo	Mulig kommersiell i flere regioner
BundesWehr 4 LEO (Rheinmetall + OHB)	DE	40-200 (TBD)	Bredbånd (kun militært?)	Ulike bånd (TBC)?	?	Planlagt	Ingen tidsplan kjent
Equatys (Viasat & Space42)	USA + UAE	2800	D2D	L og S	Mobiltlf med LTE/5G	Planlagt	Operativ 2029-2029
Globalstar	USA	48	Smalbånd/loT og tale, D2D SOS (Apple)	L og S	Proprietære + Apple	Operativ	Oppgradertkonstellasjon, flere partnerskap, kjøpes av Amazon
Hyper (KSAT)	NOR	Skalerbart i flere LOOPS	Bredbånd Data Relay	ka	KSAT Lite	Under planlegging/bygging	Operativt fra 2028?
Iridium NEXT	USA	66	Smalbånd/loT og tale	L	Multivendor - Fra ulike produsenter (globalt)	Operativt	Fortsatt global, inkl. nye tjenester
IRIS ² (EU) H-LEO og MEO	EU/Europa	264 + 18/24	Bredbånd og datarelay (+ UHF smalbånd TBC)	Ka (inkl. gov. Ka), UHF (TBC)	Single og multi-orbit terminal fra ulike produsenter (globalt, men europeisk utstyr utvikles)	Under bygging	Ventes operativt rundt 2030
IRIS ² (EU) L-LEO	EU/Europa	TBD (20+)	D2D og andre kom + non-kom-tjenester	S og andre bånd (TBD)	Mobiltlf og annet (multivendor)?	Under planlegging	Ikke etablert før 2030
Kinesiske systemer (Guowang, Qianfan, m. fl.)	CHN	>10 000	Bredbånd med mer.	Q/V og Ku samt Ka, kanskje også E etter hvert	Sannsynligvis kinesiske	Under bygging	Stor global kapasitet
Lightspeed (Telesat)	CAN	198/298	Bredbånd	Ka (inkl. gov. Ka)	Multivendor - Fra ulike produsenter (globalt)	Under bygging	Operativ fra 2028 (forsinket fra 2027)
Lynk Global (Lynk)	USA	320/640 til 5000?	D2D	UHF og S	Mobiltlf + UHF	Tidlig kommersiell Operativt ifra 2027)	Utvidet dekning
Meridian (SpinLaunch)	USA	280-1200	Bredbånd	Ka (men også Ku og V?)	?	Under planlegging/bygging	Mulig delvis operativ mot slutten av tiåret Kongsberg sentrale i verdikjeden. Pr 26.3 synes fokus å endres fra enterprise til government-kunder (governmental satellite communications)
Omnispace	USA	200 + 15 (15 erstattes av SES MEO)	D2D	S	Mobiltlf med LTE/5G	Pilot / demo	Sammenlås med Lynk? global dekning?
OneWeb (Eutelsat)	FR/UK	644	Bredbånd (B2B/Enterprise, myndigheter/Forsvar)	Ku	Multivendor - Fra ulike produsenter (globalt)	Operativt	Mer kapasitet, flere tjenester
OQ	LUX/AUS	60	D2D (og loT)	S + C	Mobiltlf + annet	Tidlig utrulling / tester (meldinger og loT)	Mer kapasitet, flere tjenester
Russiske system (Rasvet-3 fra Byrå 1440)	Ru	250	Bredbånd	Ka og Ku	?	Under bygging	Operativt fra 2028?
Satelite	ES	16	D2D (og loT)	S	Mobiltlf + annet	Tidlig utrulling / tester (meldinger og loT)	Operativ 2027–2028
Starlink (SpaceX)	USA	>30 000	Bredbånd	Ku	Proprietære (SpaceX)	Operativt	Utvidet kapasitet
Starlink Mobile (SpaceX)	USA	>650	D2D	S	Mobiltlf med LTE/5G	Tidlig utrulling / tester (meldinger og loT)	Gradvis kommersiell, større båndbredde
TeraWave (Blue Origin)	USA	5408	Bredbånd (+MEO transportlag)	Q/V og E	?	Under planlegging	Avhenger av finansiering og oppskytninger
VLEO-DEF (EDA)	EU/Europa	?	Milsatcom (ISR) VLEO	?	?	Under planlegging	Operativt fra 2028?

Ulike LEO-system i dag og «i morgen»?

LEO system	Nasjonalitet	Antall sat. planlagt	Type / fokus for system	Frekvensbånd	Terminalutstyr	Status ca. 2025/26	Forventet status i /utvikling mot 2030
Amazon LEO (Kuiper)	USA	3200?	Bredbånd	Ka	Proprietære (Amazon)	Testfase	Operativ 2027–2028
AST SpaceMobile	USA	243?	D2D	L og S	Mobiltlf med LTE/5G	Pilot / demo	Mulig kommersiell i flere regioner
Bundeswehr 4 LEO (Rheinmetall + OHB)	DE	40-200 (TBD)	Bredbånd (kun militært?)	Ulike bånd (TBC)?	?	Planlagt	Ingen tidsplan kjent
Equatys (Viasat & Space42)	USA + UAE	2800	D2D	L og S	Mobiltlf med LTE/5G	Planlagt	Operativ 2029-2029
Globalstar	USA	48	Smabånd/IoT og tale, D2D SOS (Apple)	L og S	Proprietære + Apple	Operativ	Oppgradertkonstellasjon, flere partnerskap, kjøpes av Amazon
Hyper (KSAT)	NOR	Skalerbart i flere LOOPS	Bredbånd Data Relay	ka	KSAT Lite	Under planlegging/bygging	Operativt fra 2028?
Iridium NEXT	USA	66	Smabånd/IoT og tale	L	Multivendor - Fra ulike produsenter (globalt)	Operativt	Fortsatt global, inkl. nye tjenester
IRIS ² (EU) H-LEO og MEO	EU/Europa	264 + 18/24	Bredbånd og datarelay (+ UHF smabånd TBC)	Ka (inkl. gov. Ka), UHF (TBC)	Single og multi-orbit terminal fra ulike produsenter (globalt, men europeisk utstyr utvikles)	Under bygging	Ventes operativt rundt 2030
IRIS ² (EU) L-LEO	EU/Europa	TBD (20+)	D2D og andre kom + non-kom-tjenester	S og andre bånd (TBD)	Mobiltlf og annet (multi vendor)?	Under planlegging	Ikke etablert før 2030
Kinesiske systemer (Guowang, Qianfan, m. fl.)	CHN	>10 000	Bredbånd med mer.	Q/V og Ku samt Ka, kanskje også E etter hvert	Sannsynligvis kinesiske	Under bygging	Stor global kapasitet
Lightspeed (Telesat)	CAN	198/298	Bredbånd	Ka (inkl. gov. Ka)	Multivendor - Fra ulike produsenter (globalt)	Under bygging	Operativ fra 2028 (forsinket fra 2027)
Lynk Global (Lynk)	USA	320/640 til 5000?	D2D	UHF og S	Mobiltlf + UHF	Tidlig kommersiell Operativt ifra 2027)	Utvidet dekning
Meridian (SpinLaunch)	USA	280-1200	Bredbånd	Ka (men også Ku og V?)	?	Under planlegging/bygging	Mulig delvis operativ mot slutten av tiåret Kongsberg sentrale i verdikjeden. Pr 26.3 synes fokus å endres fra enterprise til government-kunder (governmental satellite communications)
Omnispace	USA	200 + 15 (15 erstattes av SES MEO)	D2D	S	Mobiltlf med LTE/5G	Pilot / demo	Sammenlås med Lynk? global dekning?
OneWeb (Eutelsat)	FR/UK	644	Bredbånd (B2B/Enterprise, myndigheter/Forsvar)	Ku	Multivendor - Fra ulike produsenter (globalt)	Operativt	Mer kapasitet, flere tjenester
OQ	LUX/AUS	60	D2D (og IoT)	S + C	Mobiltlf + annet	Tidlig utrulling / tester (meldinger og IoT)	Mer kapasitet, flere tjenester
Russiske system (Rassvet-3 fra Byrå 1440)	Ru	250	Bredbånd	Ka og Ku	?	Under bygging	Operativt fra 2028?
Sateliot	ES	16	D2D (og IoT)	S	Mobiltlf + annet	Tidlig utrulling / tester (meldinger og IoT)	Operativ 2027–2028
Starlink (SpaceX)	USA	>30 000	Bredbånd	Ku	Proprietære (SpaceX)	Operativt	Utvidet kapasitet
Starlink Mobile (SpaceX)	USA	>650	D2D	S	Mobiltlf med LTE/5G	Tidlig utrulling / tester (meldinger og IoT)	Gradvis kommersiell, større båndbredde
TeraWave (Blue Origin)	USA	5408	Bredbånd (+MEO transportlag)	Q/V og E	?	Under planlegging	Avhenger av finansiering og oppskytninger
VLEO-DEF (EDA)	EU/Europa	?	Milsatcom (ISR) VLEO	?	?	Under planlegging	Operativt fra 2028?

- + ×
- i OneWeb SL0318 ×
- i OneWeb SL0636 ×
- i OneWeb SL0690 ×
- i OneWeb SL0584 ×
- i OneWeb SL0020 ×
- i OneWeb SL0025 ×
- i OneWeb SL0043 ×
- i OneWeb SL0327 ×
- clear 24

Inclination

- **Equatorial**
0°-30°
- **Low**
30°-60°
- **Medium**
60°-90°
- **High**
90°-120°
- **Retrograde**
120°-180°

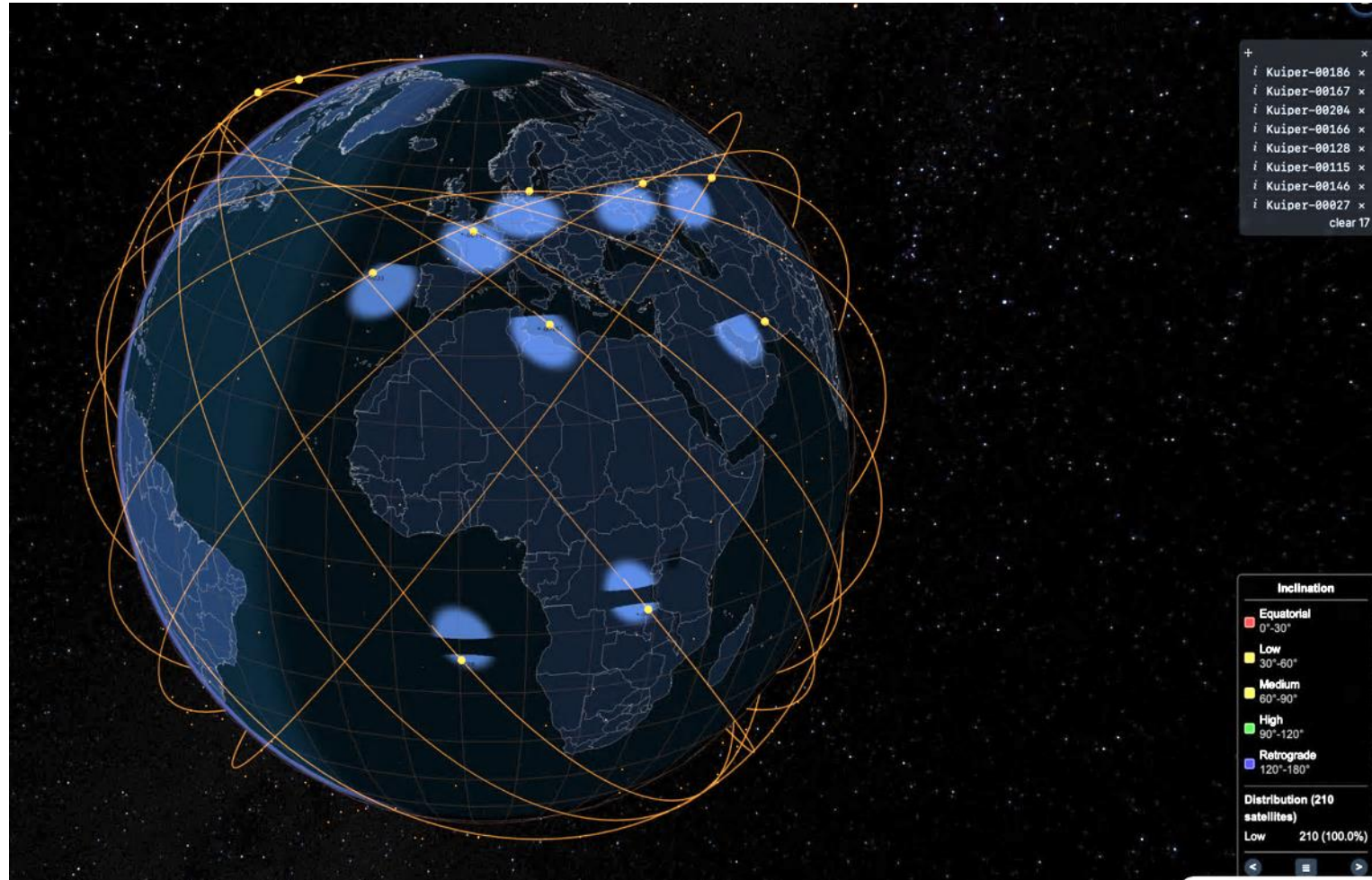
Distribution (654 satellites)

Medium 654 (100.0%)

←
≡
→

Amazon LEO (Kuiper)

- Bredbånd
- Har skutt 8 raketter med 241 sat. i 2025 og til nå i 2026
- Må ha opp 1618 satellitter innen 30. juli 2026 for å få aksept fra FCC til å fullføre sin grunnkonstellasjon
- Kan starte operasjon med 578 satellitter i 52 graders baner
- Vil ikke dekke norske breddegrader (i alle fall ikke fra starten av)
- Starlinks nærmeste konkurrent? (vil kommersielt adressere B2C, B2B og B2G)

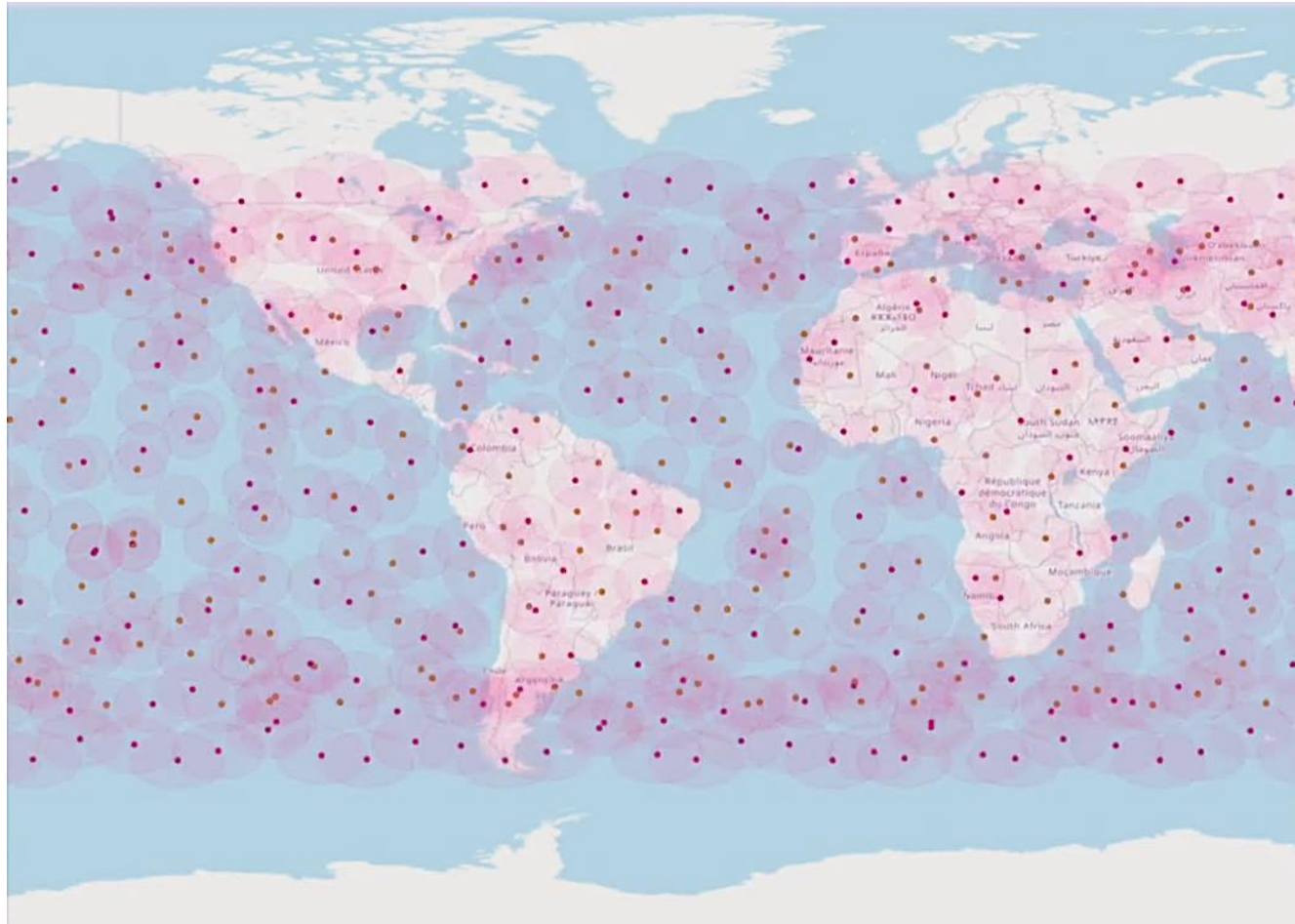

Amazon Globalstar

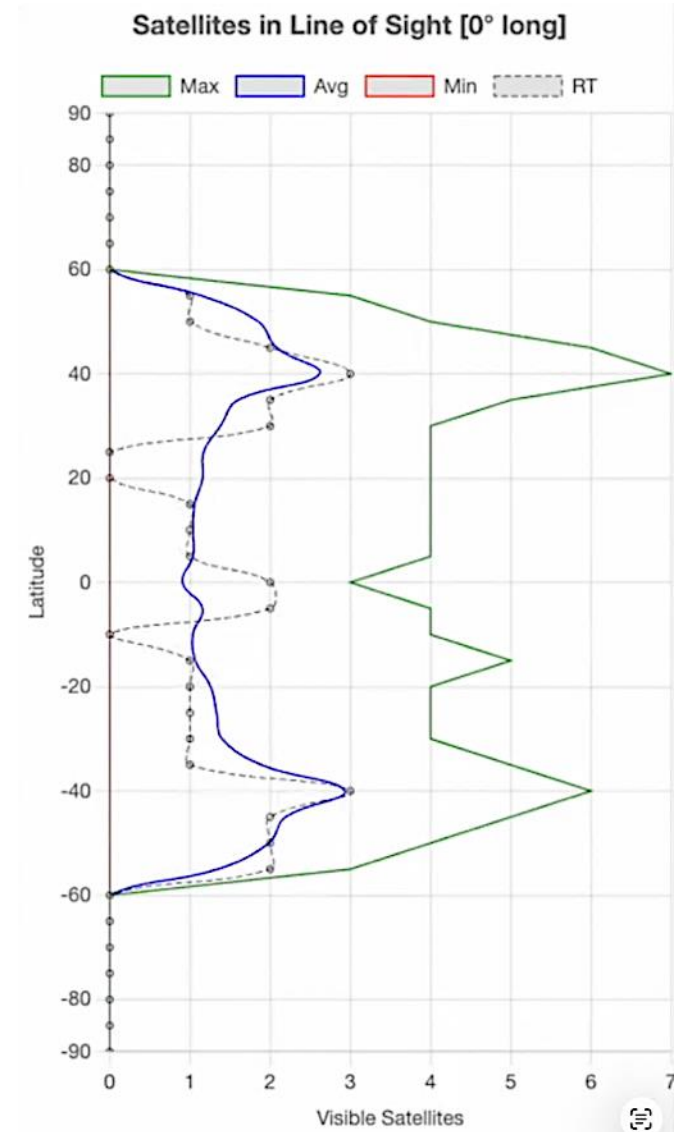
- Smalbånd tale + data (D2D)
- Under fornyelse i samarbeid med Apple
- Kjøpt opp av Amazon våren '26
- Vil gi D2D-tjenester i alle fall til Apple-brukere
- Usikker på dekningen nordover men dagens system dekker kun fastlands Norge
- Amazon vil også bygge sitt eget D2D-system, som da kan erstatte Globalstar

D2D - Kommunikasjon til/fra tlf.

Starlink Mobile (1. gen D2D pr. mars 2026)

Copernicus

Copernicus is the EU's Earth Observation programme, monitoring our planet's environment. Its services draw information from satellites and in-situ (non-space) data.

EGNOS

The European Geostationary Navigation Overlay Service (EGNOS) increases the accuracy of GNSS signals and provides a crucial integrity message informing users in the event of signal problems.

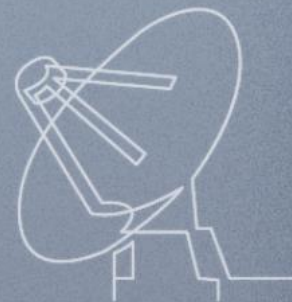
Galileo

Europe's Global Navigation Satellite System (GNSS), Galileo provides accurate, reliable and precise positioning, navigation, timing and safety services to over 4 billion users worldwide.

Secure SATCOM

Secure Satellite Communications enable security- and safety-critical missions and operations, including crisis management, land and border surveillance and protection of the key infrastructure.

SSA

Space Situational Awareness (SSA) refers to the knowledge of the space environment, including the location and function of space objects and space weather phenomena.

EU Secure SATCOM

GOVSATCOM og Secure Connectivity/IRIS²

Offentlige kommunikasjonstjenester for

Kommunikasjon mellom nøkkelinfrastruktur

Styring og kontroll av smarte nettverk- Energi, finans, helse, datasentre

Styring av infrastruktur – luft, tog, vei, sjø

Telemedisin

Annen satellittinfrastruktur og tjenester

Krisehåndtering og operasjoner utenlands

Sivil sikkerhet

Felles utenriks- og sikkerhetspolitikk

Felles sikkerhets- og forsvarspolitik

Nødhjelp

Maritim søk og redning

Overvåkning

Overvåkning av grenser og fjerntliggende områder

Overvåkning ved bruk av droner

Maritim overvåkning

Dekning av arktiske områder

Supplement til militære oppdrag

Kommersielt

Tjenester til det kommersielle markedet

Mobilt bredbånd

Fast bredbånd

Satellitt ende-til-ende tjenester

Satellitt-tjenester for transportmarkedet – skip, fly, droner, biler

Forsterkninger av bakkenett som alternativ og backup

Skybaserte tjenester

EuroQCI

Kryptering

Offentlige og institusjonelle brukere

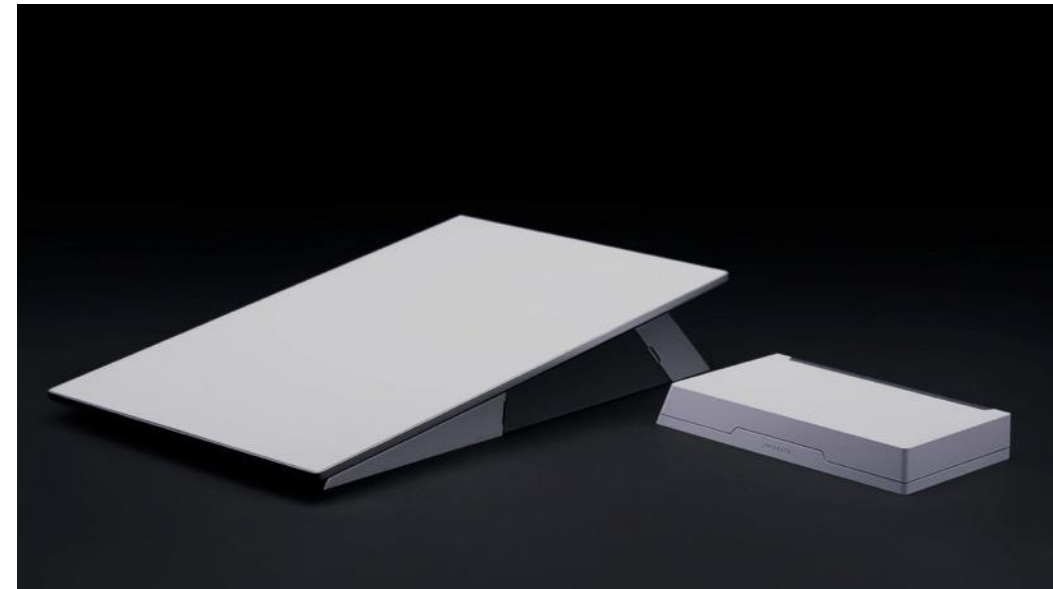
Datasentre

Satellittkommunikasjon

Kommunikasjon over bakkenett

Bank og annen industri

Nye/bedre antenner

Synergier mellom satellitt og mobilnett

Operasjonelt

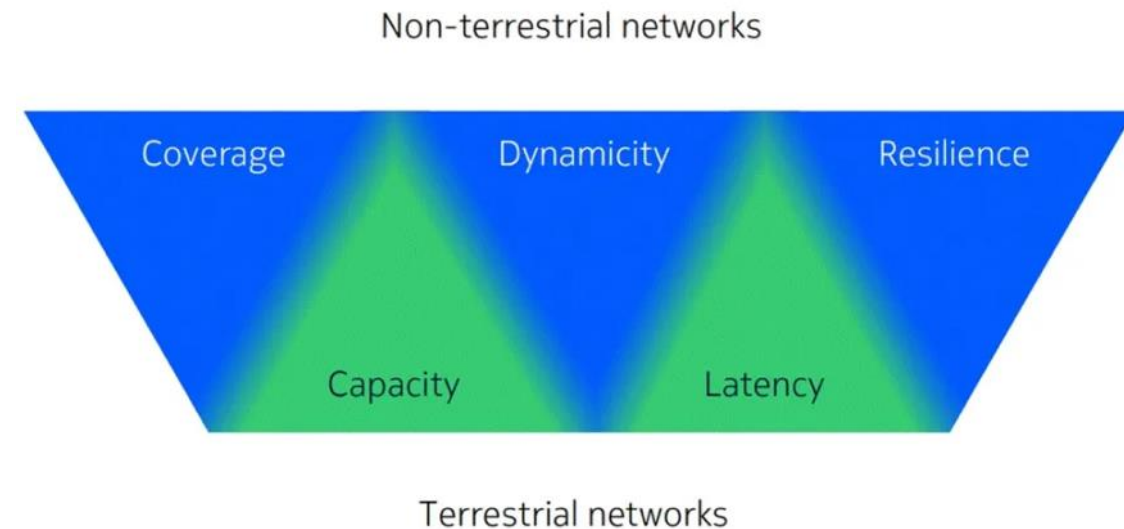
- Redundans for kritiske noder
- Backhaul der fiber mangler
- Midlertidig kapasitet (events, katastrofer)

Tjenester

- Global roaming via satellitt (maritime og luftfart)
- IoT-tjenester (landbruk, energi, transport)
- Integrasjon med ulike Apps som kan bruke satkom

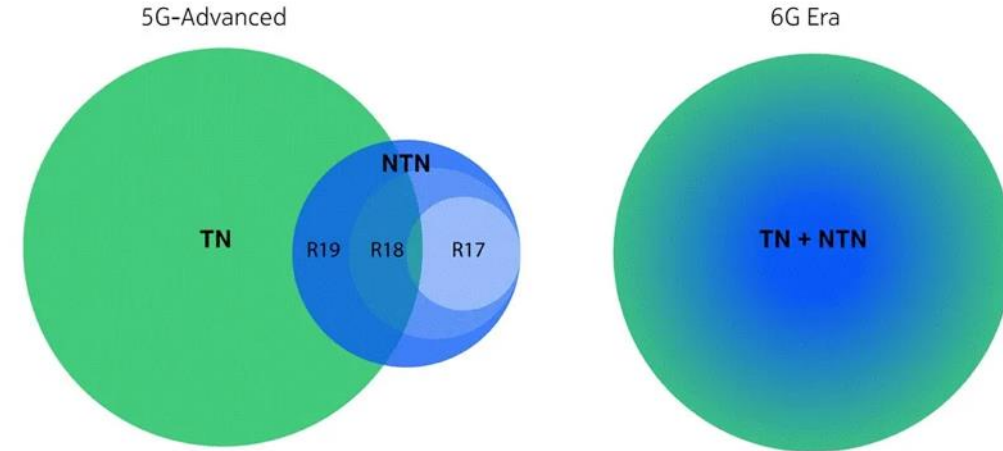
Strategisk

- Partnerskap mellom aktører?
- Hybridnett (MNO + satellittoperatør)?
- Nye forretningsmodeller (ekstra tjenester, premium-dekning / bundling osv.)

Fremtiden – hva kommer de neste 5 årene?

- Flere sat. system (med bredbånd og D2D) men usikkert om alt vil dekke Norge (her i nord)
- Mer avanserte software-definerte satellitter
- Multi-orbit-nettverk/løsninger (GEO + MEO + LEO)
- Økt krav til robusthet i samfunnskritisk infrastruktur
- Mer regulering av baner, spektrum og sikkerhet
- Krav til bruk av spesifikke satkom-system?
- Konsolidering i markeder (fusjoner/partnerskap)
- Nye 3GPP releases med forbedret NTN
- Med 6G ventes NTN fullt integrert i arkitekturen

Så hva tror vi om fremtiden?

Vil

- satkom erstatte mobilnettverkene?
- LEO alltid gi lav latens?
- D2D løse alt?

Så hva tror vi om fremtiden?

Vil

- satkom erstatte mobilnettverkene?
- LEO alltid gi lav latens?
- D2D løse alt?

Meny

Min side Søk

[Forside](#) > [Aktuelt og presse](#) > [Aktuelt](#) > Smarttelefonen kan bli sol...

Smarttelefonen kan bli
soldatenes nye samband

Direktoratet for
romvirksomhet

Takk for meg!

spaceagency.no

[LinkedIn](#)
[Facebook](#)
[Instagram](#)

romdirektoratet.no